

PIETERBUREN VAN BINNENUIT GEZIEN

Pieterburen, een dorp tegen het Wad met landelijke bekendheid. Dat is zeker te danken aan de zeehondencrèche van Lenie 't Hart. Haar strijd voor de zwakke zeehond en de huilers raakt het hart van vele Nederlanders. Maar Pieterburen heeft meer. Gea Kuipers, sinds vier jaar één van de vierhonderd inwoners van dit bruisende dorp, vertelt.

Tekst: Cora Westerink

Gea (53) woont net buiten het gedeelte waar het toerisme zich concentreert. Vanuit haar woonkamer achter kijkt ze uit over de landerijen tot aan Eenrum. Dat weidse was een reden om naar Pieterburen te verhuizen: rust, ruimte en prachtige luchten. De bevolking van haar dorp beschrijft ze als 'zeer gemêleerd'. Ongetwijfeld het gevolg van de commune die zich in de zeventiger jaren vestigde in het dorp en die een aanzuigende werking had op gelijkdenkenden en kunstenaars. Zoals schrijfster Tessa de Loo. Haar boek *Meander* (1986) speelt zich af in Zeeland, maar is gebaseerd op de Pieterburense commune. Hoewel leefgemeenschap Impuls na zes jaar strandde, hebben degenen die in het dorp zijn blijven wonen, de oorspronkelijke bewoners zeker beïnvloed en 'vrijer' gemaakt. Tel daar een hondje bij op, waardoor je makkelijk contacten legt en het is duidelijk waarom Gea zich snel thuis voelde.

Zeeeroverij

Een favoriet plekje is het terras van *Domies Toen*. Het is er knus en besloten, on-Gro-

nings haast. Ooit de tuin van de dominee, tussen kerk en pastorie. Die weem is er niet meer, maar andere historische elementen zijn behouden gebleven. Vanaf de straat is volgens Gea niet te zien wat er allemaal verborgen ligt. Verschillende sferen door 'kleine landschapjes', de prachtige oude muur en bijna alle stinzenplanten die in Nederland voorkomen. De Petruskerk dateert uit het begin van de vijftiende eeuw en is in de eeuwen daarna regelmatig verbouwd en aangepast. In de kerk herinneren unieke rouwborden en een wapen in de herenbank aan de bewoners van borg Huis ten Dijke. Deze borg lag iets noordelijker, tegen de oude dijk die tot 1717 het dorp beschermde tegen de Waddenzee. Geen lieverdjes waren het, de familieleden Alberda van Dijksterhuis: met zeeeroverij en zelfgestelde wetten terroriseerden ze de regio.

Watermerken

Borg Huis ten Dijke is in 1902 voor afbraak verkocht voor 2475 gulden. Schuin tegenover Domies Toen begint het Dijksterpad en ter hoogte waar dat fietspad buiten het

dorp een scherpe bocht naar rechts maakt, vind je nog de oude borggracht. Wat verder langs hetzelfde pad ligt nóg een 'watermerk', een zeer diepe kolk, overgebleven na de dijkdoorbraak tijdens de Kerstvloed van 1717 en nu het domein van eenden, ganzen en zelfs ijsvogeltjes. Laarzen aanbevolen. De historische boerderijen langs de oude zeedijk zijn zeer de moeite waard.

Gouden idee

Recht tegenover Domies Toen ligt *Buitenplaats Noordkust*, een informatiecentrum van Het Groninger Landschap. Veel informatie en films over het Wad met als thema: wisselwerking tussen land en zee. Al sinds mensenheugenis liepen kustbewoners bij eb op het Wad. In strenge winters werd de overtocht naar de eilanden gewaagd, over het ijs. In februari 1963 organiseerde Dorpsbelangen van Pieterburen, onder voorzitterschap van Hijkje Dijkstra, voor het eerst een grootse ijstocht over de Waddenzee, gevolgd door een tocht in de zomer van '63 over de bodem van de zee. En daarmee was een nieuwe recreatie-

mogelijkheid geboren, waar men van heinde en ver voor naar Pieterburen komt. Inmiddels zijn er meerdere bedrijven in het dorp die wadlooptochten organiseren.

Horecaplein

Vlak bij de Zeehondencreche ligt een heus horecaplein. Aan de ene kant restaurant *Waddengenot* en de ijssalon met speeltuin. Aan de overkant *De Buren van Pieter*, hotel en sauna. Bij de receptie van deze uitbater kun je in geval van nood geld pinnen, want een pinautomaat is er niet in Pieterburen. Bij dezelfde receptie is ook een leuk boekje te koop: Pieterburen Wad'n dorp, met informatie over borg Huis ten Dijke. Liever biologisch eten? In de pas weer meanderende Pieterbuurstermaar ligt pannenkoekschip 't Appeltje, waar je naast pannenkoeken ook heerlijk à la carte kunt genieten van gerechten met een hoog gehalte aan streekproducten. Vlak bij 't Appeltje torent koren- en pelmolen De Vier Winden (1846) boven de omringende huizen uit.

Kunst

En dan de kunstenaars van Pieterburen. Gea noemt wat het eerst in haar opkomt. Ans Stobbe (tricolore), glaskunstenares op Hoofdstraat nr. 88. Edit de Gooijer (o.a.

keramiek) en Theo Leijdekkers (schilderkunst), respectievelijk op nr. 4 en 44. Beide ateliers maken onderdeel uit van Route99, een kunstroute door de regio. Op nr. 172 is net de nieuwe Galerie Garage, kortweg GaGa, geopend met fotografisch werk en beelden van o.a. speksteen. Nog een bijzonder adres aan de Hoofdstraat: op nr. 130 ligt De Tuingaarde, een biologische bloemenwekerij en bloemisterij met tuinwinkel en regelmatig activiteiten zoals ciderproeverijen en High Tea. (www.detuingaarde.nl)

Knus of koninklijk

Bovenstaande, uiteraard in combinatie met een bezoek aan de Zeehondencreche, is te veel voor een dag. Gelukkig heeft Pieterburen, naast het hotel, een gevarieerd aanbod van B&B's. Een tuinhuis bij de 'taartenbakkers' *Catering De Dis* bijvoorbeeld, of ruimte voor grotere gezinnen en groepen bij het *Waddenhoes*. Zelfs een klein knus dijkhuisje zonder gas en electra (www.huisjeandedijk.nl). Logeren bij de *Konigin van Pieterburen* is ook nog een optie. Ontbijt met taartjes! En er is meer! Nog een laatste tip van Gea: niet inzitten over je warrige haardos na een wadloop- of huifkartocht. Pieterburen heeft twee kapsalons! ◀

Horecaplein (bij Waddengenot)

Buitenplaats Noordkust

Domies Toen

Voor meer informatie

www.toerisme.groningen.nl
www.dorpsbelangenpieterburen.nl
www.zeehondencreche.nl
www.domiestoen.nl
www.groningerlandschap.nl
www.route99.nl